

Ministerul Economiei și Finanțelor

STRATEGIA NATIONALA ENERGETICA

(Proiect)

2007

BUCURESTI

ROMANIA

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Evolutii si provocari globale in sectorul energetic

- Cererea mondială de energie in 2030 va fi cu circa 50% mai mare decat in 2003, iar pentru petrol va fi cu circa 46% mai mare. Rezervele certe cunoscute de petrol pot sustine un nivel actual de consum doar pana in 2040, iar cele de gaze naturale pana in 2070, în timp ce rezervele mondiale de huiă asigură o perioadă de peste 200 de ani chiar la o creștere a nivelului de exploatare.
- Uniunea Eeuropeana se asteapta ca dependenta de importul de gaze naturale sa creasca de la 57% la ora actuala, la 84% in anul 2030 si petrol de la 82% la 93% pentru aceeasi perioada.
- Evolutia cererii de energie si a resurselor energetice primare pe plan international nu permite luarea in considerare a scenariilor care au ca baza un pret scazut al energiei pe termen lung.
- Imbunatatirea eficientei energetice, cresterea ponderii surselor regenerabile si diversificarea surselor de alimentare cu energie primara reprezinta prioritati generale pentru tarile importatoare de energie.

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Potentialul national de resurse energetice

- Situația resurselor interne de energie primară:

Resurse purtătoare de energie primară	Rezerve						Producție anuală estimată	Perioada estimată de asigurare		
	Rezerve		Exploatabile concesionate		In perimetre noi			Rezerve geologice	Rezerve exploatabile concesionate ³⁾	In perimetre noi
	Mil. tone 1)	Mil. tep	Mil. tone 1)	Mil. tep		Mil. tep	Mil. tone 1)	Ani	Ani	Ani
1	2	3	4	5	6	7	8	9 = 2 / 8	10 = 4 / 8	11 = 6 / 8
Cărbune										
- huiă	755	422	105	38,8			3.3	229	32	
- lignit	1490	276	445	82,4	1045	133	32	47	14	33
Țiței	74	72					5,2	14		
Gaz natural	185	159					12,5	15		
Uraniu ²⁾										

¹⁾ exclusiv gaze naturale, exprimate in mld. Mc

²⁾ date cu caracter special

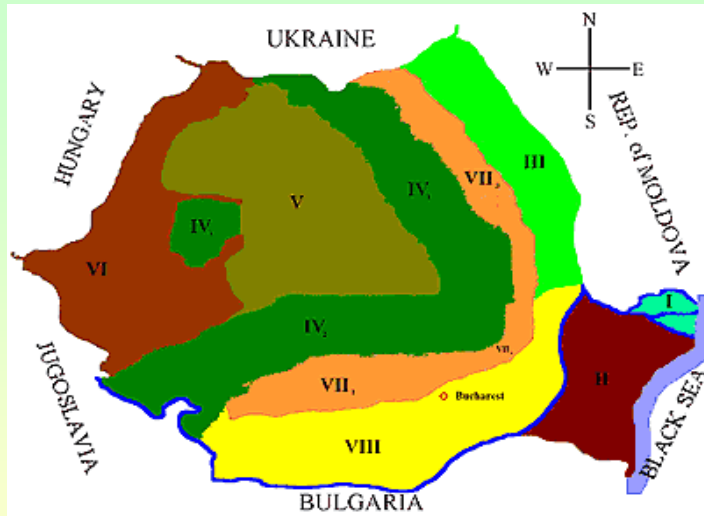
³⁾ durata de acordare a unei concesiuni este de cel puțin 2 ani, iar deschiderea unui perimetru la capacitatea proiectată poate

- Romania dispune de rezerve importante de carbune, de un potential hidroenergetic economic amenajabil relativ important si de un potential tehnic amenajabil de resurse regenerabile semnificativ, ceea ce constituie premise favorabile sustinerii dezvoltarii sectorului energetic pe termen lung.
- In conditiile cresterii prognozate in urmatoorii ani a pretului la hidrocarburi si in conditiile dependentei de o sursa unica de aprovizionare cu gaze naturale din import, productia de energie pe baza de carbune si energia nucleara, reprezinta principalele optiuni pentru viitor.

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Potențialul național al surselor regenerabile

Sursa	Potential anual	Aplicație
Energie solară	60 PJ/an 1,2 TWh	Energie termică Energie electrică
Energie eoliană	23 TWh	Energie electrică
Energie hidro sub 10 MW	din care 36 TWh 3,6 TWh	Energie electrică
Biomasa și biogaz	318 PJ	Energie termică Energie electrică
Energie geotermală	7 PJ	Energie termică

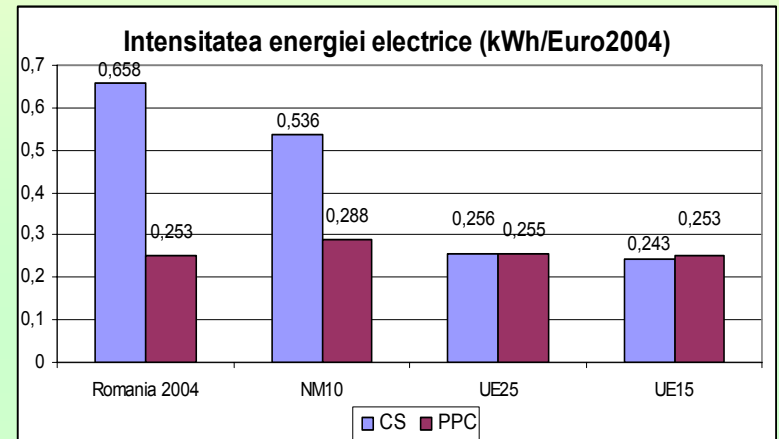
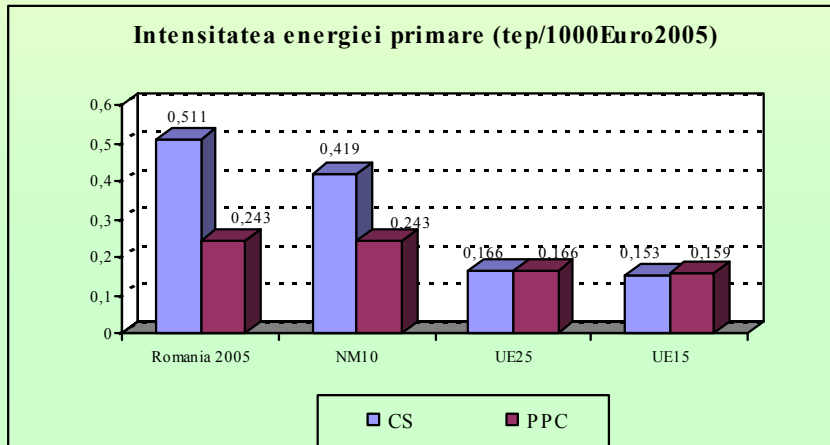

Legenda:

- I. Delta Dunării (energie solară);
- II. Dobrogea (energie solară și eoliană);
- III. Moldova (câmpie și podiș - microhidro, energie eoliană și biomasă);
- IV. Munții Carpați (IV1 – Carpații de Est; IV2 – Carpații de Sud; IV3 – Carpații de Vest (biomasă, microhidro);
- V. Podișul Transilvaniei (microhidro);
- VI. Câmpia de Vest (energie geotermală);
- VII. Subcarpații (VII1 – Subcarpații Getici; VII2 – Subcarpații de Curbură; VII3 – Subcarpații Moldovei: biomasă, microhidro);
- VIII. Câmpia de Sud (biomasă, energie geotermală și solară).

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

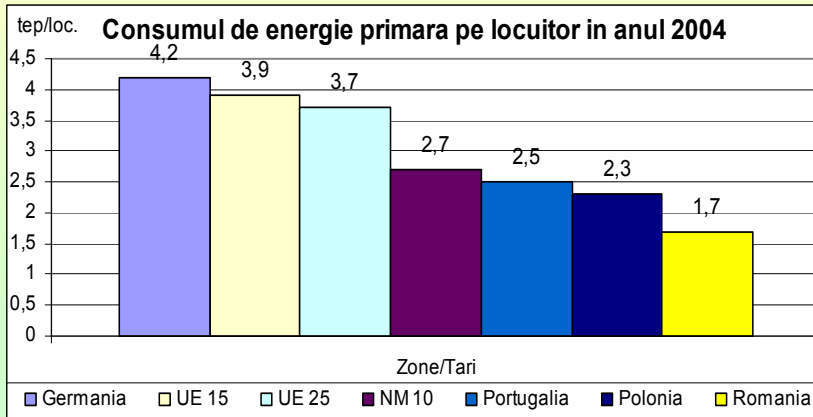
Utilizarea eficienta a energiei

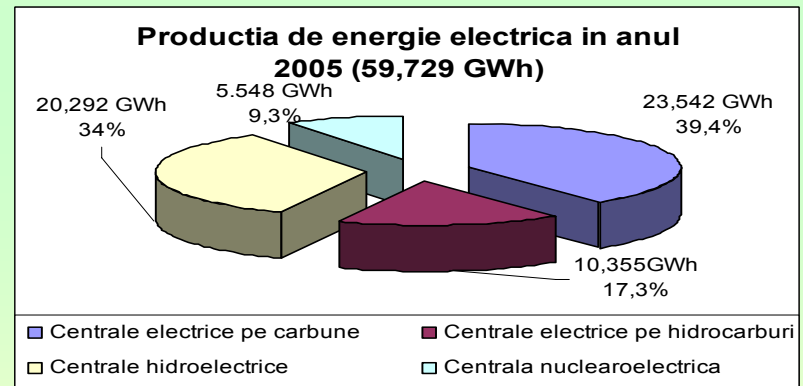
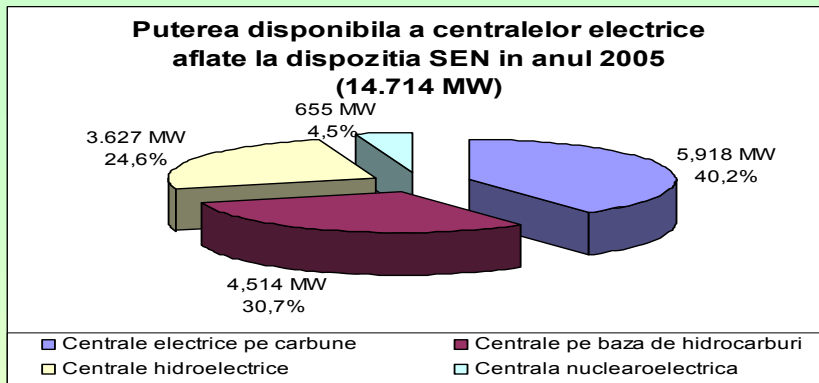
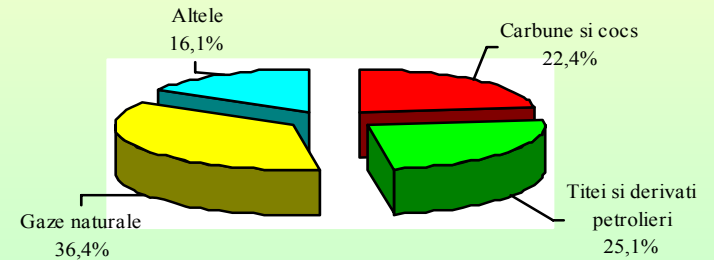
- Ajustarea structurala a economiei, dar si cresterea eficientei de utilizare a resurselor, au determinat o reducere a intensitatii energiei primare de la 0,605 tep/1000Euro2005 in anul 2000, la 0,511 tep/1000 Euro2005 in anul 2005, calculul fiind facut la paritatea ratei de schimb. Valoarea acestui indicator ramane totusi aproape de circa 3 ori mai mare decat media UE .

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Productia si consumul de energie

Structura consumului de energie primara in anul 2005 (TOTAL 40,5 mil.tep)

- Romania a reusit sa decupleze cresterea consumului de energie de cresterea economica. Industria, transporturile si sectorul rezidential reprezinta cea mai mare pondere in consumul final.
- Pe fondul cresterii economice si a cresterii consumului de energie primara, dependenta de import a crescut de la 22,5% in 2000 la circa 34% in 2005.
- In Romania, consumul de energie primara pe locuitor este de peste 2 ori mai mic decat media consumului inregistrata in UE 25.

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Starea tehnica a instalatiilor

- Circa 80% din grupurile termoelectrice din tara noastra au fost instalate in perioada 1970-1980, depășindu-și practic durata de viață normală. Majoritatea capacitatilor termoelectrice nu sunt echipate cu instalații performante pentru reducerea poluării, în felul acesta emisiile de NOX și SO2 situandu-se peste valorile maxime acceptate în UE.
- Din totalul grupurilor hidroenergetice, 37% au durata de viața normală de funcționare depășită. Grupul nuclear de la CNE Cernavodă (707 MW) a realizat în ultimii ani un factor mediu de utilizare a puterii de circa 90%, livrand anual circa 10% din producția de energie electrică a României. Durata de viața a unității 1 CNE Cernavodă este de 30 ani (începând din 1996, anul punerii în funcțiune).
- Rețelele electrice de distribuție (RED) sunt caracterizate printr-un grad avansat de uzură fizică și morală. Investițiile efectuate în rețeaua electrică de transport (RET) au permis realizarea unei noi și moderne infrastructuri de conducere prin dispecer.
- Sistemele centralizate de încălzire urbană se confruntă cu o uzură fizică și morală a instalațiilor și echipamentelor, resurse financiare insuficiente pentru întreținere, reabilitare și modernizare, pierderi mari în transport și distribuție, izolare termică necorespunzătoare a fondului locativ existent.
- Circa 69% din lungimea totală a Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale are durata normală de funcționare depășită. Rețelele de distribuție a gazelor naturale sunt caracterizate prin gradul ridicat de uzură al conductelor și bransamentelor, circa 40% având durata normală de viața depășită.

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Cadrul legislativ si institutional

- Cadrul legislativ aferent sectorului energetic a fost dezvoltat in conformitate cu alinirea la legislatia comunitara in domeniu, in perspectiva aderarii Romaniei la Uniunea Europeana dar si a evolutiei tarii noastre catre o economie de piata functionala. In prezent sunt in vigoare legi ale energiei electrice, gazelor naturale, minelor, petrolului, activitatilor nucleare, serviciilor publice de gospodarie comunală si utilizarii eficiente a energiei, armonizate cu legislatia europeana.
- Pe plan institutional, au fost înființate autorități de reglementare în domeniul energiei electrice (ANRE) și în domeniul gazelor naturale (ANRGN), autorități care au fuzionat în anul 2007. Domeniul energiei termice este reglementat de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC).
- Romania a dezvoltat infrastructura necesara (organisme de reglementare si control) pentru energetica nucleara care respecta cerintele standardelor Agentiei Internationale de Energie Atomica de la Viena. Sistemul legislativ, de standarde si norme adoptat in domeniul securitatii nucleare corespunde in totalitate politicilor Uniunii Europene.

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Piete de energie/serviciul public

In Romania, crearea unei piete functionale de energie s-a bazat pe:

- restructurarea sectorului energetic, prin separarea activitatilor de productie, transport, distributie si furnizare;
- crearea cadrului institutional, de reglementare a sectoarelor energiei electrice și gazelor naturale;
- asigurarea accesului liber (în regim reglementat) la rețelele de transport si distributie;
- pregatirea legislatiei secundare aferente (cod comercial, coduri tehnice, contracte cadru, standarde de performanță etc.);
- transpunerea prevederilor Directivei 2003/54/CE privind normele comune pentru piata interna a energiei electrice si ale Directivei 2003/55/CE privind regulile comune ale pietii interne a gazului natural și ale Directivei 1402/2002/CE privind funcționarea producătorilor de huiță pe piața liberă a UE.

Piata angro a energiei electrice are ca segmente: piata contractelor bilaterale-negociate și reglementate, piata pentru ziua urmatoare si piata de echilibrare.

Piata gazelor naturale este alcatuita din segmentul reglementat si segmentul concurential.

Atat piata de energie electrica cat si piata de gaze naturale sunt deschise integral din iulie 2007.

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Analiza situatiei actuale a sectorului energetic

Avantaje competitive

- Romania dispune de resurse energetice importante, indeosebi carbune si minereu de uraniu, dar si de rezerve semnificative de petrol si gaze naturale;
- Infrastructura este complexa si diversificata: rețele nationale de transport energie electrica, gaze naturale, țigăi, produse petroliere, capacitati de rafinare, de transport maritim si capacitati portuare importante la Marea Neagra;
- Structura diversificată și echilibrată a producției de energie electrică;
- Program de energetica nucleara in derulare, bazat pe o tehnologie sigură, recunoscută pe plan mondial si percepute pozitiv de opinia publică.
- Existenta unui cadru institutional si legislativ adaptat la principiile pietei interne din Uniunea Europeana;
- Potențial de resurse regenerabile exploatabile, sustinut de o piata functionala de Certificate Verzi;
- Capacitate relativ ridicată de interconectare a sistemelor de transport al energiei electrice și al gazelor naturale cu sistemele similare ale țărilor vecine;
- Operator al pieței angro de energie electrică cu experiență, capabil să devină operator al pieței regionale.

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Analiza situatiei actuale a sectorului energetic (continuare)

Deficiente ale sistemului

- O serie de instalații de producere, transport și distribuție a energiei parțial învechite și depășite tehnologic, cu consumuri și costuri de exploatare mari; Instalații și echipamente utilizate pentru exploatarea lignitului uzate moral și fizic.
- O dependență crescândă de importul gazelor naturale, existând pentru moment o singură sursă;
- Eficiența energetică redusă pe lanțul producție-transport-distribuție-consumator final;
- Organizarea sectorului de producere a energiei electrice pe filiere tehnologice mono-combustibil;
- Capacitate redusă de cercetare-dezvoltare-diseminare în sectorul energetic și sectorul minier;
- O parte din unitățile de producere energie electrică nu respectă cerințele privind protecția mediului din Uniunea Europeană, alinierea la aceste cerințe necesitând fonduri importante;
- Politici necoerente de punere în valoare a noi perimetre pentru exploatarea lignitului;

SITUATIA ACTUALA A SECTORULUI ENERGETIC

Analiza situatiei actuale a sectorului energetic (continuare)

Oportunitati

- Romania are o pozitie geografica favorabila pentru a participa activ la dezvoltarea proiectelor de magistrale pan-europene de petrol si gaze naturale;
- Existența pietelor fizice si financiare de energie, precum si acces la pietele regionale de energie electrica si gaze naturale cu oportunități de realizare a serviciilor de sistem la nivel regional;
- Climat investitional atractiv atat pentru investitorii straini cat si autohtoni, inclusiv in procesul de privatizare a diferitelor companii aflate in prezent in proprietatea statului;
- Liberalizarea totala a pietelor de energie si gaze naturale în anul 2007;
- Oportunitati crescute de investitii in domeniul eficientei energetice si al resurselor energetice regenerabile neutilizate;
- Accesarea Fondurilor structurale ale Uniunii Europene pentru proiecte în domeniul energiei;
- Existența unui important sector hidroenergetic capabil să furnizeze volumul necesar de servicii tehnologice de sistem;
- Existența experienței îndelungate și a unei infrastructuri importante pentru exploatarea resurselor energetice primare interne bazate pe cărbune și uraniu;
- Existența unor noi perimetre cu rezerve considerabile de lignit și de uraniu.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Obiectivele prioritare ale dezvoltarii sectorului energetic romanesc

Obiectivul general al strategiei sectorului energetic il constituie satisfacerea necesarului de energie atat in prezent, cat si pe termen mediu si lung, la un pret cat mai scazut, adecvat unei economii moderne de piata si unui standard de viata civilizatat, in conditii de calitate, siguranta in alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltarii durabile

Obiective strategice:

Securitatea aprovizionării

- Cresterea sigurantei energetice prin asigurarea necesarului de resurse energetice si limitarea dependentei de resursele energetice de import;
- Diversificarea surselor de import a resurselor energetice si a rutelor de transport a acestora;
- Cresterea nivelului de adecvanță a rețelelor nationale de transport a energiei electrice, gazelor naturale și petrol;
- Protectia infrastructurii critice;

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Obiectivele prioritare ale dezvoltarii sectorului energetic romanesc (continuare)

Dezvoltare durabilă

- creșterea eficienței energetice;
- promovarea producerii energiei pe bază de resurse regenerabile;
- promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale cu cogenerare, inclusiv în instalații de cogenerare de înaltă eficiență;
- susținerea activităților de cercetare-dezvoltare și diseminare a rezultatelor cercetărilor aplicabile;
- reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător.

Competitivitate

- dezvoltarea piețelor concurențiale de energie electrică, gaze naturale, petrol, uraniu, certificate verzi, certificate de emisii a gazelor cu efect de seră și servicii energetice;
- liberalizarea tranzitului de energie și asigurarea accesului permanent și nediscriminatoriu al participanților la piață la rețelele de transport, distribuție și interconexiunile internaționale,
- continuarea procesului de restructurare și privatizare în sectoarele energiei electrice, termice și gazelor naturale;
- continuarea procesului de restructurare pentru sectorul de lignit, în vederea creșterii profitabilității și accesului pe piața de capital.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Prognoza cererii de energie

	UM	Realizări				Estimări					
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2015	2020
Populație	10 ⁶ locuitor	<u>21.73</u>	<u>21.67</u>	<u>21.62</u>	<u>21.55</u>	<u>21.47</u>	<u>21.38</u>	<u>21.32</u>	<u>21.26</u>	21,2	20,9
PIB	10 ⁹ Euro2005	<u>70.38</u>	<u>76.37</u>	<u>79.50</u>	<u>85.62</u>	<u>91.10</u>	<u>96.84</u>	<u>102.55</u>	<u>108.30</u>	<u>114.</u> <u>3</u> <u>6</u>	<u>120.65</u>
PIB/locuitor	10 ³ Euro2005/locuitor	<u>3.24</u>	<u>3.52</u>	<u>3.68</u>	<u>3.97</u>	<u>4.24</u>	<u>4.53</u>	<u>4.81</u>	<u>5.09</u>	<u>5.39</u>	<u>5.77</u>
Creștere PIB	%	<u>5.2</u>	<u>8.5</u>	<u>4.1</u>	<u>7.7</u>	<u>6.4</u>	<u>6.3</u>	<u>5.9</u>	<u>5.6</u>	<u>5.6</u>	<u>5.5</u>
Intensitate Energie primară	tep/10 ³ E2005	<u>0.55</u>	<u>0.51</u>	<u>0.48</u>	<u>0.47</u>	<u>0.44</u>	<u>0.42</u>	<u>0.39</u>	<u>0.37</u>	<u>0.35</u>	<u>0.33</u>
Intensitate energie finală	tep/10 ³ Eur2005	<u>0.36</u>	<u>0.36</u>	<u>0.32</u>	<u>0.31</u>	<u>0.29</u>	<u>0.28</u>	<u>0.26</u>	<u>0.25</u>	<u>0.23</u>	<u>0.22</u>

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Prognoza cererii de energie electrica

TWh

		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2015		2020	
Producția pt.acoperire consum intern		60,7		62.5		64.2		66,1		67.7		69.5		74.5		85	
Export		2		3,0		3,5		4,5		4.5		5		15		15	
		TWh	%	TWh	%	TWh	%	TWh	%	TWh	%	TWh	%	TWh	%	TWh	%
Total producție de energie electrică		62.7	100	65.5	100	67.7	100	70,6	100	72,2	100	74.5	100	89.5	100	100	100
Producția de energie electrică în centrale Hidroelectrice + regenerabile		16	25,5	18	27.5	19.5	28,8	21.7	30,8	22.3	30.9	23	30.9	26	29	32.5	32,5
Producția de energie electrică în centrala nucleară		7,0	11.1	10.8	16.5	10.8	16	10.8	15.2	10.8	15	10.8	14.5	21.6	24.1	21.6	21.6
Producția de energie electrică în termocentrale		39.7	63.4	36.7	56	37.4	55,2	38.1	54	39,1	54.1	40.7	54.6	41.9	46.9	45,9	45.9
din care	pe cărbune	28,7	45,8	25.7	39.2	26.4	39	27.1	38.4	28,1	38.9	29,7	40	30.9	34.6	34.9	34.9
	pe gaze naturale	9.5	15.1	9,5	14.5	9,5	14	9,5	13.4	9,5	13.2	9,5	12.8	9.5	10.6	9.5	9,5
	pe păcură	1.5	2.5	1,5	2,3	1,5	2.2	1,5	2.2	1,5	2	1,5	1.8	1.5	1.7	1.5	1.5

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Ipoteze prognoze

- Consumul național va crește relativ constant cu circa 3 % pe an în toată perioada analizată;
- Exportul de energie electrică va crește substanțial după anul 2015 prin intrarea în funcțiune a unităților nucleare nr.3 și nr.4 de la CNE Cernavodă și retehnologizarea unor unități termice;
- Se va încuraja utilizarea surselor regenerabile, cu atingerea țintei de 33 % din consumul intern brut de energie al anului 2010 realizat din aceste surse. Ritmul de utilizare a surselor regenerabile va continua să crească și după anul 2010, astfel încât producția de energie electrică din aceste surse în anul 2015 să reprezinte 35 % din consumul brut de energie, iar în anul 2020 să reprezinte 38 %;
- Se va încuraja utilizarea combustibililor solizi prin tehnologii curate;
- Se va reduce ponderea producției de energie electrică prin utilizarea combustibililor lichizi și gazeși. Acești combustibili se vor utiliza cu precădere în unități de cogenerare, necesare asigurării cu energie termică a populației;
-
- După anul 2012, exportul de energie electrică va depăși producția realizată prin utilizarea combustibililor lichizi și gazeși proveniți din import. Balanța energetică a țării va deveni astfel excedentară pentru prima dată în istorie.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Ipoteze prognoze (continuare)

- Realizarea producției estimate de energie electrică în centralele termoelectrice este condiționată de dezvoltarea exploatarilor miniere de ulei, lignit și uraniu, asigurarea unor cantități suplimentare producției naționale de ulei din import, asigurarea necesarului de import de uraniu conform dezvoltării programului de energetică nucleară;
- În conformitate cu Studiul privind restructurarea sistemului de producere a energiei electrice din România – Etapă II – Dezvoltarea sistemului electroenergetic, elaborat de către PB POWER Marea Britanie și ISPE, este necesar să fie re tehnologizate în perioada 2008 – 2010 centrale hidro cu o putere instalată de aprox. 1135 MW, sunt posibil de re tehnologizat, în perioada 2010 – 2020, centrale hidro cu o putere instalată de aprox. 2417 MW, la care se adaugă proiecte noi în centrale hidro stabilite pentru perioada 2008 - 2020, cu o putere instalată de 759 MW, și proiecte posibil de realizat în aceeași perioadă, cu o putere instalată de 895 MW. La aceste proiecte hidro se adaugă încă două proiecte, care vor fi realizate în această perioadă, și anume CHEAP Tarnita, cu putere instalată de 1000 MW și AHE pe Tisa, de 30 MW.
- În ceea ce privește grupurile termoelectrice, sunt prognozate a se realiza în perioada 2008 – 2020 grupuri cu o putere instalată de circa 3000 MW și vor fi casate, în aceeași perioadă grupuri cu o putere instalată de circa 2900 MW.
- În domeniul nuclear, urmează a se realiza încă două unități nucleare, Unitățile 3 și 4 Cernavodă, cu o putere instalată de 706 MW fiecare.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri pentru indeplinirea obiectivelor prioritare

Pentru indeplinirea obiectivelor prioritare identificate anterior, vor fi adoptate urmatoarele tipuri de masuri:

- masuri generale, valabile pentru toate subsectoarele energetice (minier, productie, transport, distributie si inmagazinare a gazelor naturale si produse petroliere, precum si productie, transport si distributie energie electrica si termica);
- masuri specifice domeniilor: protectia mediului, eficienta energetica, restructurare /privatizare si accesarea Fondurilor structurale;
- masuri specifice fiecarui subsector .

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri generale

- Imbunatatirea cadrului institutional si legislativ in acord cu cerintele legate de asigurarea competitivitatii, protectiei mediului si a sigurantei in furnizarea energiei;
- Imbunatatirea politicii de preturi pentru combustibili, energie termica si energie electrica, avand in vedere principiile de nediscriminare, transparenta si obiectivitate si introducerea treptata a mecanismelor concurentiale;
- Valorificarea potentialului uman, cresterea eficientei muncii si imbunatatirea conditiilor de muncă pe baza continuarii procesului de restructurare si reorganizare, de modernizare a managementului companiilor din sector;
- Dezvoltarea tehnologica a sectorului energetic prin stimularea si sprijinirea cercetarii nationale;
- Atragerea capitalului strain si autohton, acordandu-se prioritate proiectelor de cooperare internationala;
- Dezvoltarea pietelor concurentiale de energie electrica si gaze naturale si integrarea acestora in pietele regionala si europeana.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri specifice

A. Protectia mediului

- Realizarea investitiilor din domeniul protectiei mediului si internalizarea treptata a costurilor de mediu in pretul energiei;
- Incadrarea centralelor termoenergetice in conditiile impuse de Directiva 2001/80/EC cu privire la limitarea emisiilor in aer ale anumitor poluanti (SO₂, NO_x si pulberi) proveniti din instalatiile mari de ardere, de Directiva 96/61/EC pentru prevenirea si controlul integrat al poluarii si de Directiva 99/31/EC privind depozitarea deseurilor industriale;
- Incadrarea centralelor termoelectrice in ceea ce priveste emisia gazelor cu efect de sera, in cotele prevăzute în Planul Național de Alocare (PNA) a certificatelor de emisii a gazelor cu efect de seră pentru perioadele 2007 si 2008 – 2012, depășirea cotelor putând fi realizată doar cu achiziție de certificate și creșterea corespunzătoare a prețului energiei electrice livrate;
- Promovarea tehnologiilor curate: capturarea si depozitarea CO₂ din gazele de ardere a carbunelui, pilele de combustie si utilizarea hidrogenului ca vector energetic;
- Preluarea de catre Statul Român a tuturor distrugerilor de mediu produse de catre sectorul carbonifer pana la data acordarii licentei de concesiune;
- Elaborarea studiului de fezabilitate, a documentatiilor de proiectare si inceperea constructiei Depozitului Final de Deseuri Slab si Mediu Active (DFDSMA);

Valoarea estimata a investitiilor necesare pentru protectia mediului in perioada de conformare, 2008-2017, este de circa 2600 mil. Euro.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri specifice

B. Promovarea surselor regenerabile de energie

- Creșterea gradului de valorificare, în condiții de eficiență economică, a resurselor energetice regenerabile pentru producția de energie electrică și termică prin facilități în etapa investițională, inclusiv facilitarea accesului la rețeaua electrică;
- Promovarea unor mecanisme de susținere a utilizării resurselor energetice regenerabile în producerea de energie termică și a apei calde menajere;
- Utilizarea de fonduri structurale.
- Perfectionarea pieței de certificate verzi.
- Promovarea utilizării biocarburanților
 - În anul 2007, pe piața de carburanți, se vor utiliza biocarburanți și alți carburanți regenerabili în proporție de cel puțin 2% din totalul conținutului energetic al tuturor tipurilor de benzină și motorină folosite în transport;
 - Până la sfârșitul anului 2010, procentul de utilizare a biocarburanților va fi de cel puțin 5,75% (ținta stabilită prin Directiva 2003/30/EC);
 - Până în anul 2020, procentul de utilizare a biocarburanților va fi de cel puțin 10 %, în condițiile utilizării noilor generații de biocarburanți.

În conformitate cu prevederile Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie, necesarul de investiții în perioada 2006-2015, este estimat la 1800 mil. Euro.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri specifice

C.Imbunatatirea eficientei energetice

- Creșterea eficienței în utilizarea energiei electrice și a gazelor naturale în industrie;
- Continuarea investițiilor pentru reabilitarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică din orașe și reducerea pierderilor de energie;
- Sustinerea Programului national de crestere a eficientei energetice pentru perioada 2006-2010, asociat cu un mecanism de acordare a sprijinului financiar de la bugetul de stat si bugetele locale;
- Impunerea unor standarde de eficienta energetica in industrie, transporturi, constructii, agricultura, servicii si in sectorul rezidential;
- Crearea cadrului legislativ necesar dezvoltarii pietei concurentiale de servicii energetice;
- Promovarea tranzacționării certificatelor albe pentru stimularea investițiilor în creșterea eficienței energetice, în condițiile dezvoltării unei practici europene în acest sens;
- Promovarea actiunilor de tip DSM (Demand Site Management);
- Acordarea de stimulente fiscale și financiare pentru realizarea proiectelor de creștere a eficienței energetice, cu respectarea condițiilor legale privind ajutorul de stat.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri specifice

C.1 Subsectorul minier

- Concentrarea producției în zonele viabile și închiderea în condiții de siguranță a zonelor nerentabile;
- Modernizarea și reabilitarea echipamentelor din exploatarea miniere de huiță și lignit, viabile;
- Susținerea producției de huiță prin acordarea ajutorului de stat în conformitate cu înțelegerea dintre Guvernul României și CE în baza directivei 1402/2002;
- Promovarea tehnologiilor de valorificare a gazului metan din zăcămintelor de huiță;
- Intensificarea cercetării geologice pentru creșterea gradului de cunoaștere a zăcămintelor de cărbune și uraniu și punerea în valoare a acestora;
- Reabilitarea suprafețelor, refacerea mediului natural afectat și reconversia forței de muncă;
- Asigurarea desfacerii producției prin contracte pe termen mediu și lung cu prețuri negociate în baza unor formule stabilite în funcție de cotațiile bursiere ale altor purtători similari de energie primară;
- Asigurarea achiziționării suprafețelor de teren necesare dezvoltării exploatarea de lignit;

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri specifice

C.2 Subsectorul petrol si gaze naturale

- Intensificarea cercetarii geologice in scopul descoperirii de noi rezerve de țiței si gaze naturale;
- Reabilitarea si dispecerizarea sistemelor de transport prin conducte a gazelor naturale si țițeiului, implementarea sistemului de comandă și achiziție date în timp real (SCADA);
- Promovarea proiectelor de interconectare transfrontaliere: proiectul Nabucco (tranzitul gazelor naturale din zona Marii Caspice spre Europa de Vest prin Romania), interconectarea cu sistemul din Ungaria in zona Arad-Szeged, cu sistemul din Ucraina in zona Siret-Cernauti, cu sistemul din Bulgaria in zona Giurgiu-Ruse si proiectul PEOP (conducta de transport țiței Constanta-Trieste);
- Cresterea capacitatilor de inmagazinare subterana a gazelor naturale, pentru preluarea varfurilor de consum pe perioada sezonului rece, precum si pentru cresterea gradului de siguranta a alimentarii cu gaze a consumatorilor. Masurile si actiunile intreprinse de operatorii depozitelor de inmagazinare subterana a gazelor naturale au ca scop cresterea coeficientului de siguranta in livrarea gazelor, la valori cat mai apropiate de cele practicate de tarile din Comunitatea Europeana;
- Cresterea capacitatii de depozitare, astfel incat sa se atinga in anul 2011 valoarea de 2,8 milioane tone țiței pentru asigurarea stocurilor minime pentru 67,5 zile, calculată pe baza cresterii prognozate a consumului intern;
- Dezvoltarea sistemului național de transport, a rețelilor de distributie gaze naturale si cresterea sigurantei in aprovizionare si exploatare;

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri specifice

C.4 Subsectorul energiei electrice si termice

- Reorganizarea sectorului de producere a energiei electrice folosind mecanisme de piata si de privatizare pe piata de capital sau cu investitori strategici;
- Valorificarea carbunelui cu eficienta ridicata in grupuri reabilite si in grupuri noi cu tehnologii performante, cu respectarea standardelor de mediu;
- Privatizarea unor termocentrale cu costuri de productie realtiv mari. In cazul în care nu se realizează privatizarea acestor capacități nerentabile, ele vor fi închise;
- Privatizarea Complexurilor Energetice Turceni, Rovinari și Craiova;
- Realizarea de societăți mixte pentru construirea de noi capacități în cadrul termocentralelor SC ELCEN SA și SC Termoelectrica SA;
- Continuarea programului de privatizare a microhidrocentralelor și privatizarea unor unități hidro de putere medie;
- Realizarea centralei hidroelectrice de acumulare prin pompaj Tarnița-Lăpușești. Finantarea se va asigura si prin aport de capital privat;
- Continuarea programului de energetica nucleara prin finalizarea pana in anul 2015 (inceperea exploatarii comerciale) a Unitatilor 3 si 4 Cernavoda, prin atragerea de capital privat;
- Continuarea productiei de apa grea la RAAN Drobeta Turnu Severin, la preturi de cost competitive, pentru acoperirea necesarului Unitatilor 3 si 4 Cernavoda;

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Masuri specifice

D. Resurse financiare pentru realizarea masurilor propuse:

- D1. Resurse financiare obtinute din restructurarea si privatizarea companiilor din sectorul energetic.
- D2. Resurse financiare obtinute de catre societatile comerciale din sectorul energetic din surse proprii si din credite bancare obtinute de la organisme finantatoare externe (BM, BERD, BEI, JBIC) sau de la banci comerciale, fara garantia suverana a statului roman. Aceste resurse financiare sunt sustinute prin preturile practicate de agentii economici și contractele încheiate pe termen lung.
- D3. Resurse financiare obtinute prin infiintarea unor societati comerciale cu capital mixt pentru realizarea de investitii in grupuri energetice noi (brown/greenfield).
- D4. Resurse financiare obtinute prin utilizarea mecanismelor specifice promovate in cadrul Protocolului de la Kyoto, pentru reducerea emisiilor antropice de gaze cu efect de sera, prin proiecte de implementare in comun (Joint Implementation) si prin dezvoltarea „schemelor de investitii verzi” (GIS).
- D5. Resurse financiare obtinute prin accesarea fondurilor structurale pentru finantarea de proiecte in sectorul energetic.

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Dezvoltarea pietelor de energie

Piata de energie electrica

- Continuarea liberalizarii pietei de energie si deschiderea totală începind cu anul 2007, impun adoptarea si implementarea de catre autoritatea de reglementare a unor noi concepte: serviciul universal, furnizor de ultima instanta, profile de consum.
- Se va definitiva cadrul institutional pentru ca Operatorul pietei de energie electrica sa functioneze ca bursa nationala, fiind în curs de contractare serviciile necesare implementarii bursei regionale.

Piata de gaze naturale

- Procesul de liberalizare a pietei de gaze naturale din România va continua, urmând ca 1 ianuarie 2007 gradul de deschidere a pietei, pentru consumatorii industriali, sa fie de 100%. Pentru consumatorii rezidentiali, piata de gaze naturale va fi liberalizata complet pâna la 1 iulie 2007, conform Directivei Europene a Gazelor Naturale 2003/55/EC.
- Va continua procesul de aliniere a pretului gazelor naturale la producator la nivele comparabile cu pretul de import

OBIECTIVELE DEZVOLTARII SECTORULUI ENERGETIC

Securitatea energetică

- stabilirea instrumentelor legale de securitatea instalațiilor, a capacităților de depozitare, a rețelelor și infrastructurilor energetice, inclusiv a instalațiilor nucleare;
- promovarea unor instrumente de încurajare a investițiilor pentru capacități de producere a energiei electrice care sunt necesare pentru securitatea energetică, în conformitate cu Directiva 2005/89/EC;
- promovarea unor proiecte menite să asigure o creștere a capacității de interconectare a sistemului electroenergetic cu sistemele țărilor din Sud Estul Europei (cablul submarin cu Turcia, linii electrice aeriene de 400 kV cu Serbia, Ungaria și Republica Moldova);
- realizarea programelor privind creșterea securității construcțiilor hidroenergetice;
- creșterea capacităților de înmagazinare subterană a gazelor naturale;
- interconectarea Sistemului National de Transport gaze naturale și petrol cu sistemele similare din țările vecine:
 - interconectarea cu Ungaria, pe relația Arad-Szeged;
 - interconectarea cu Bulgaria, pe relația Giurgiu-Ruse;
 - interconectarea cu Ucraina, pe relația Cernăuți-Siret;
 - interconectarea cu Moldova - pe traseul Drochia-Ungheni
 - conductă de petrol Constanța - Trieste

Monitorizarea și revizuirea strategiei energetice

- Pentru urmărirea realizării obiectivelor stabilite prin strategia energetică națională trebuie întărit rolul compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor (MEF).
- MEF va colecta, sintetiza și publica periodic date relevante privind îndeplinirea obiectivelor stabilite prin strategie.
- MEF și celelalte ministere și autorități implicate vor propune hotărâri de guvern și proiecte legislative care să asigure transpunerea prevederilor strategiei și atingerea obiectivelor, precum și ajustări ale prevederilor acestui document.

Concluzii

Strategia energetică a României este conformă direcțiilor politice stabilite la nivelul Uniunii Europene și contribuie la atingerea țintelor stabilite de Comisia Europeană pentru ansamblul statelor comunitare.

Strategia asigură dezvoltarea durabilă a sectorului energetic românesc pentru perioada de timp până în anul 2020. Documentul va suferi periodic ajustări, funcție de dezvoltarea tehnologică, modificările strategiilor stabilite la nivelul Uniunii Europene și evoluțiile din piața națională de energie.

Strategia energetică asigură menținerea prețurilor la energie la un nivel rezonabil, corelat cu suportabilitatea consumatorilor din România prin utilizarea rațională a surselor primare de energie naționale și prin asigurarea funcționalității piețelor de energie. Protecția socială a salariaților din sectorul energiei este de asemenea considerată.

Măsurile legislative prevăzute de strategia energetică asigură atragerea capitalului privat în investiții majore în sectorul energetic românesc.

Pentru urmărirea realizării obiectivelor stabilite prin strategia energetică națională trebuie întărit rolul compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor.